

گردشگری سلامت

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

تعریف توریسم و انواع آن :

- بصورت عام میتوان توریسم را چنین تعریف کرد:
مسافرت فرد به مکانی غیر از مکان دائمی خود و اقامت در آن محل بیش از ۲۴ ساعت و کمتر از یک سال با هدف گذراندن اوقات فراغت ، تفریح ، تحصیل ، بازدید از اماکن باستانی و ... به غیر از کسب درآمد و اشتغال
- توریسم انواع مختلفی دارد که بعضی از کتابها بالغ بر ۲۵ نوع توریسم را نام می برند که عمده ترین آنها:
- 1-توریسم ورزشی 2- توریسم ماجراجویی 3- توریسم کشاورزی 4- توریسم مجازی 5 - توریسم باستانی 6 - توریسم طبیعت 7- توریسم فرهنگی 8- توریسم شهری
- 9 - توریسم روستایی 10- توریسم زیارتی 11 - توریسم سلامت و ...

• حمد و ستایش را که تو از یک گل میکنی

اختصاص به خدا دارد،

گل جلوه ای از جلوات **خداوند** است که تو اسم گل بران نهاده ای

و زیر حجاب این اسم، خدا را پنهان نموده ای

و چون اسم را برداری

غیر خدا هیچ نیست...

تعريف توريسم سلامت :

نوعي از گردشگري

که به منظور **حفظ** ، **بهبود** و **حصول مجدد** سلامت جسمي و ذهني فرد به مدتي بيشتري از 24 ساعت و کمتر از يک سال صورت ميگيرد

توریسم درمانی

- توریسم درمانی یکی از انواع توریسم سلامت است و انواع دیگر آن :
- **توریسم تندرستی** (مسافرت به دهکده های سلامت بدون دخالت پزشک)
- **توریسم پزشکی** (مسافرت به منظور درمان بیماری و انجام جراحی زیر نظر پزشکان در مراکز درمانی)
- و آنچه که در مراکز درمانی و موسسات پزشکی کشور ما صورت میگیرد بیشتر توریسم پزشکی بوده که اصطلاحاً از **توریسم سلامت** یا **همان گردشگری سلامت** استفاده می نمائیم.

عوامل موثر در جذب توریسم سلامت در ایران

۴ معیار اصلی

- منابع پزشکی
- ارتقا بازاریابی
- خدمات سفر
- مشارکت بین سازمانی
- والبتہ جزئیات این چهار معیار را می توان در برند سازی ، کانال بازاریابی ، نقاط تفریحی ، خدمات پذیرائی ، اسکان و حمل و نقل ، تجهیزات پزشکی ، کیفیت خدمات ، کادر مجرب و آموزش دیده ، تنوع خدمات پزشکی و غیره... لحاظ کرد. و از آنجائی که توریسم سلامت خود یکی از صنایع پویا بوده و لزوم آن دارد که در کشور ما جایگزین صنعت نفت شود که این اقدام در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری در خصوص اقتصاد مقاومتی می باشد.

لذا بایستی در خصوص بازاریابی این صنعت ۷ مورد یا مد نظر قرار دهیم

(7 P)

- **P**roduct (تولید یا همان خدمت)
- **P**rice (قیمت یا هزینه خدمات)
- **P**lace (مکان یا محل ارائه خدمت)
- **P**romotion (ترویج و توسعه خدمات)
- **P**rocess (فرآیند)
- **P**eople (اشخاص یا ارائه کننده گان خدمات)
- **P**hysical evidence (مشاهده فیزیکی گیرنده خدمات)

کشورهای پیشتاز در حوزه گردشگری سلامت

- در سال ۲۰۱۴ کشورهای **کانادا ، بریتانیا ، سنگاپور** ، در صدر برترینهای گردشگری سلامت جهان بودند که بنا به تحقیقات بعمل آمده دلایلی چون اقتصادی بودن خدمات ، محیط فرهنگی مکان ارایه خدمات ، و محیط امن برای گردشگران سلامت باعث شده این کشورها در صدر جذب گردشگران سلامت باشند .
- کشورهای همچون کاستاریکا ، آلمان ، فیلیپین ، ژاپن ، فرانسه نیز پله های بالا را در این حوزه تصاحب کرده اند .صنعت گردشگری درمانی درآمدی بالغ بر ۱۰۰ میلیارد دلار در سطح جهانی دارد و این امر باعث شده است که اخیرا کشورهای مثل ترکیه ، تایلند ، هند ، امارات تلاشهای گسترده ای را برای تبدیل شدن به قطب گردشگری سلامت خاورمیانه آغاز کرده اند.

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

تاریخچه گردشگری پزشکی در تبریز

● **ایران** پس از کشورهای هند، مالزی، ترکیه، تایلند در خاورمیانه رتبه بالایی جذب گردشگر سلامت را بلحاظ دارا بودن منابع پزشکی بالا در اختیار دارد. به همین دلیل باید پتانسیلهای موجود در گردشگری سلامت شناخته شده و از آنها به بهترین شکل ممکن استفاده شود تا شاهد شکوفایی در بخش گردشگری سلامت باشیم.

برای دستیابی به این هدف نیازمند آماده سازی زیرساختها هستیم

- با راه اندازی نخستین دانشکده طب استانی در تبریز در سال 1324 آموزش پزشکی با تدریس دانش آموختگان آذربایجانی که در مراکز پزشکی اروپا فارغ التحصیل شده بودند شهر را به مرکز طب و علوم پزشکی شمال غرب کشور تبدیل نمودند. امروزه با فعالیت بیش از 10 هزار پزشک در رشته های مختلف تخصصی و به کارگیری جدیدترین تجهیزات پزشکی، تبریز بعد از استان تهران به دومین قطب پزشکی کشور مبدل شده است لذا بیماران کشورهای آسیای میانه، قفقاز از جمله جمهوری آذربایجان، ارمنستان، گرجستان، نخجوان و همچنین کشورهای ترکیه و عراق به شهر تبریز مراجعه می نمایند. البته پیشینه واقعی تاسیس دانشگاه پزشکی در تبریز به بیش از 700 سال پیش بر میگردد.

سخت تر از نادانی
بالاتر از خردمندی
بالاتر از تفکر
نیست

● فقیری
ثروتی
عبادتی

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

● معاونت درمان

● اداره گردشگری سلامت

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

آئین نامه

ضوابط فعالیت واحد بیماران بین الملل (گردشگران پزشکی)
در موسسات پزشکی

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

تعاریف

- واحد بیماران بین الملل (IPD):

واحدی که وظیفه آن ایجاد هماهنگی های لازم جهت ارائه خدمات تشخیصی و درمانی به بیماران خارجی می باشد.

کارشناس واحد بیماران بین الملل

- فردی است که در واحد IPD استقرار داشته و **مسئولیت پیگیری کلیه** خدمات ارائه شده به بیمار خارجی را در طی بستری بیمار در موسسه پزشکی به عهده دارد.

پزشک / پزشکان IPD

- در مراکز دارای واحد بیماران بین الملل، جهت تسریع در انجام کلیه خدمات تشخیصی، درمانی و مراقبتی مرتبط با بیمار بستری شده، لازم است تا علاوه بر پزشک معالج، پزشک / پزشکان دیگری به عنوان مسئول پیگیری انجام دستورات پزشک معالج بیماران بین الملل، عهده دار این وظیفه گردد.

پزشک معالج

- پزشکی ایست که وظیفه درمان بیمار را به عهده داشته و کلیه مسؤلیت های درمانی به عهده ایشان می باشد.

پکیج درمانی / بسته خدمتی

- منظور ، بسته تشخیصی درمانی قابل ارائه به بیمار بین الملل است که شامل تمام هزینه های بیمار اعم از خدمات درمانی و رفاهی می گردد که به صورت یک بسته محاسبه شده و در هنگام مراجعه بیمار هزینه تمام شده آن در اختیار بیمار بین الملل قرار می گیرد.

شرح وظائف پرسنل واحد بیماران بین الملل

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

پزشک واحد بیماران بین الملل (پزشک IPD)

- ویزیت بیمار در ساعت اولیه بستری
- هماهنگی با پزشک معالج و گرفتن دستورات اولیه
- هماهنگی با سرپرستار بخش و دفتر پرستاری جهت انجام اقدامات پاراکلینیک و مشاوره های بیمار در سریعترین زمان ممکن
- ویزیت روزانه بیمار
- هماهنگی با مسئول سامانه الکترونیک و سایت مرکز جهت آماده کردن پرونده الکترونیک
- همکاری با پزشک معالج جهت آماده کردن خلاصه پرونده و مدارک بیمار به زبان انگلیسی
- پیگیری اتفاقات اورژانسی که ممکن است در طی ۲۴ ساعت برای بیمار اتفاق بیافتد
- ارائه اطلاعات کافی به بیمار در مورد نحوه شکایت و روند درمان بیمار

کارشناس واحد بیماران بین الملل (کاشناس IPD)

- حضور مستمر در واحد بیماران بین الملل
- استقبال از بیمار بین الملل هنگام ورود به موسسه پزشکی
- ارائه اطلاعات لازم به بیمار بین الملل و انجام هماهنگی لازم برای پذیرش بیمار
- اطلاع به پزشک IPD و پزشک معالج در هنگام بستری بیمار بین الملل
- هدایت و معرفی بیمار بین الملل به بخش محل بستری بیمار بین الملل
- کمک در ترجمه و ارتباط بیمار با کادر پزشکی و پرستاری در حین بستری بیمار
- انجام هماهنگی لازم بین بخشی در مرکز جهت تسهیل و تسریع در ارائه خدمات به بیمار بین الملل
- ارزیابی و افزایش رضایت مندی بیمار بین الملل در هنگام اقامت در موسسه پزشکی
- انجام اقدامات و هماهنگی های لازم هنگام ترخیص بیمار بین الملل
- ثبت اطلاعات بیمار در سامانه گردشگری سلامت وزارت بهداشت
- هماهنگی با کارشناس گردشگری سلامت دانشگاه

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

پزشک معالج

- پذیرش مسئولیت فنی و حقوقی تمامی خدمات درمانی قابل ارائه به بیمار بین الملل
- ارائه کلیه خدمات درمانی در اسرع وقت و با رعایت اصول اخلاق پزشکی به بیمار بین الملل
- ارائه خلاصه پرونده به زبان انگلیسی و تایپ شده به بیمار که در آن بایستی تشخیص بیماری، نوع خدمت ارائه شده، شرح عمل انجام گرفته و توصیه های لازم پس از ترخیص قید شده باشد
- ارائه شماره تماس و امکان دسترسی ۲۴ ساعته به بیمار بین الملل تا در صورت بروز هرگونه مشکل و یا عارضه بتواند با پزشک معالج تماس بگیرد

شرایط اشتغال پرسنل

در واحد بیماران بین الملل

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

پزشک واحد بیماران بین الملل

- دارا بودن حداقل مدرک پزشکی عمومی
- شاغل بودن در موسسه پزشکی
- تسلط کافی به زبان انگلیسی و یا زبان غالب بیمارانی که به واحد IPD مراجعه می نمایند
- دارا بودن حکم از سوی رئیس موسسه پزشکی به عنوان پزشک IPD

پرستار واحد بیماران بین الملل

- دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی پرستاری
- دارا بودن مدرک دوره RN (register nurse) پرستاری
- داشتن حداقل سه سال سابقه پرستاری
- آشنائی به زبان انگلیسی و یا زبان غالب بیماران بستری شده

کارشناس واحد بیماران بین الملل

- دارا بودن حداقل مدرک کارشناسی در یکی از رشته های مرتبط به خدمات بهداشتی درمانی و پیراپزشکی

- داشتن تسلط کافی به زبان انگلیسی و یا زبان غالب بیماران بین الملل منطقه

پزشک معالج واحد بیماران بین الملل

- دارا بودن مجوز طبابت در شهری که موسسه پزشکی در آن واقع شده است
- دارا بودن تخصص در یکی از رشته های بالینی پزشکی
- وجود قرارداد معتبر با موسسه پزشکی
- تأیید صلاحیت ارائه خدمت به بیماران بین الملل توسط ریاست موسسه پزشکی

شرایط راه اندازی واحد بیماران بین الملل

- بیمارستان بایستی حداقل دارای درجه 2 اعتباربخشی ملی باشد
- تسلیم درخواست راه اندازی واحد بیماران بین الملل از طرف موسسه پزشکی به معاونت درمان دانشگاه
- معرفی پزشک، کارشناس و پزشکان معالج واحد IPD به معاونت دانشگاه
- مکان و فضای فیزیکی، تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز واحد IPD و نیز امکانات مرکز باید قبل از شروع به کار واحد مذکور، توسط کارشناسان ذیربط معاونت دانشگاه مورد بازرسی، ارزیابی و تأیید قرار گیرد.
- ثبت اطلاعات موسسه پزشکی داوطلب واحد بیماران بین الملل در سامانه گردشگری سلامت توسط کارشناس دانشگاه مربوطه
- تأیید صلاحیت موسسه پزشکی جهت دریافت مجوز واحد بیماران بین الملل توسط معاونت درمان دانشگاه و اعلام آن به معاونت درمان وزارت
- بررسی و احراز صلاحیت موسسه پزشکی در دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت و صدور مجوز IPD
- مدت اعتبار مجوز صادره به مدت یک سال بوده، تمدید و لغو مجوز صادره منوط به ارزشیابی سالیانه می باشد
- مسئول فنی ساعات صبح موسسه پزشکی به عنوان مسئول فنی واحد بیماران بین الملل نیز می باشد
- موسسه تنها خدماتی را به بیماران می تواند ارائه دهد که در پروانه بهره برداری مرکز قید شده باشد

شرایط راه اندازی واحد بیماران بین الملل

- ساختار فیزیکی و خدمات اقامتی:

- واحد بیماران بین الملل بایستی دفتری داشته باشد که کارشناس واحد در آن مقیم بوده و حتی المقدور در مکانی باشد که دسترسی بیماران بین الملل به آن راحت باشد (توصیه می شود در نزدیکی پذیرش مرکز باشد)

- بسته به سیاست مرکز، محل بستری بیماران بین الملل می تواند در یک بخش مجزائی باشد و یا در بخش های تعریف شده ای از موسسه پزشکی، اتاقي را مطابق با استانداردهای خدمات اقامتی جهت ارائه خدمات به بیماران بین الملل آماده نمایند

قیمت گذاری خدمات

- موسسه پزشکی باید سیاست خود را در خصوص نحوه ارائه کیفی خدمات (بسته خدمات تشخیصی و درمانی) و قیمت آنها تدوین و به بیمار ارائه نماید ، به نحوی که بیمار هنگام مراجعه اطلاعات کافی در زمینه انواع خدمات تشخیصی و درمانی و هزینه های ارائه خدمات مذکور در موسسه پزشکی را به صورت شفاف و مستند دریافت نماید .
- در صورتی که بیمار توسط شرکت یا دفتر خدمات مسافرتی معتبر وارد کشور شده است ، وجود قرار داد مشخص ، شفاف و قانونی و نحوه محاسبه هزینه خدمات به صورت شفاف ، الزامی است .
- تعرفه خدمات ارائه شده بایستی به تصویب هیات امنای دانشگاه رسیده باشد.

ترخیص و مستند سازی

لازم است بخش ترخیص بطور مستقیم با بیمار و یا شرکت در ارتباط نبوده و این امر توسط کارشناس IPD صورت گیرد.

تمامی بیماران باید در زمان خروج ، خلاصه پرونده انگلیسی تایپ شده ، در اختیار داشته باشند که موارد زیر بایستی در آن ذکر شده باشد:

نام و نام خانوادگی ، پزشک معالج ، شماره پاسپورت ، و کد بین المللی ، تاریخ پذیرش و ترخیص ، علت مراجعه ، تشخیص اولیه ، اقدامات تشخیصی و یا درمانی انجام یافته برای بیمار ، وضعیت فعلی بیمار ، درج اقدامات و مراقبتهای مورد نیاز پس از ترخیص ، زمان معاینه مجدد

ترخیص و مستند سازی

- بیمار قبل از ترخیص باید آموزش و اطلاعات لازم در خصوص چگونگی پیگیری وضعیت خود ، بصورت فرمهای از پیش آماده شده و ترجمه شده به زبان خود دریافت نماید.
- کارشناس IPD موسسه پزشکی موظف است کلیه اطلاعات بیمار را مطابق با دستور العمل در سامانه گردشگری سلامت وزارت ثبت نماید.
- در صورت درخواست بیمار، موسسه پزشکی موظف است نسخه برابر اصل از ریز خدمات و هزینه های مربوط را مهور به مهر موسسه پزشکی (به زبان انگلیسی) در اختیار بیمار قرار دهد.

برنامه پیگیری بیمار در کشور مبدا

موسسه پزشکی باید بطور مستقیم و یا از طریق شرکت و یا دفتر خدمات مسافرتی، با مراکز درمانی معین در کشور مبدا بیمار در ارتباط بوده و پیگیری (FOLLOW UP) بیماران خود را انجام دهند و در صورت بروز عوارض حتی در کشور مبدا، موسسه پزشکی باید مطابق قرارداد، خدمات خود را ارائه و رضایت بیمار را کسب نماید.

الزامات قانوني

رضایت آگاهانه باید قبل از اعمال جراحی، بیهوشی، بی درد سازی، استفاده از خون یا محصولات خونی و در صورت انجام هرگونه اقدامات درمانی تشخیصی پرخطر از بیمار و در صورتیکه بیمار شرایط اخذ رضایت را نداشته باشد از نماینده قانونی وی گرفته شود.

نماینده قانونی بیمار بر اساس قوانین کشور متبوع بیمار مشخص می گردد

تیم مدیریت اجرایی

- در بیمارستانهایی که دارای واحد بیماران بین الملل می باشند بایستی در تیم مدیریت اجرایی بیمارستان، پزشک IPD **با حق رای** عضویت داشته باشد.

پایگاه اینترنتی مراکز درمانی

موسسه پزشکی دارای واحد IPD باید دارای حداقل یک سایت به زبان انگلیسی باشد که دارای شرایط زیر است:

- 1- امکان ارائه نظر، پیشنهاد، انتقاد بیمار بین الملل از خدمات دریافت شده در موسسه پزشکی بدون اعمال محدودیت
- 2- درج بسته های خدمات بصورت شفاف
- 3- درج تعرفه های خدمات بیماران بین الملل بصورت شفاف
- 4- معرفی پزشکان معالج موسسه پزشکی
- 5- معرفی شرکت و یا دفتر خدمات مسافرتی طرف قرارداد با موسسه پزشکی
- 6- معرفی مکان و امکانات مرکز درمانی
- 7- امکان پذیرش مستقیم از طریق سایت
- 8- امکان بارگذاری مدارک پزشکی بیمار از طریق سایت
- 9- معرفی قوانین و مقررات مربوط به پذیرش و درمان بیماران بین الملل در مرکز

واحد کردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی
تبریز

<http://treatment.tbzmed.ac.ir>

بابا تشکر
از حسن توجه شما عزیزان